Rada Miejska
w Kamieńcu Ząbkowickim

Uchwała Nr XXX/233/2021

Rady Miejskiej w Kamieńcu Ząbkowickim

z dnia 26 lutego 2021 roku

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki na lata 2021 – 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2020, poz. 713 ze zm.) w związku z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2020, poz. 1876 ze zm.) Rada Miejska w Kamieńcu Ząbkowickim uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki na lata 2021-2025 stanowiącą załącznik niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kamieńca Ząbkowickiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
mgr Bernadeta Chodasewicz

Załącznik do Uchwały nr XXX/233/2021

Rady Miejskiej w Kamieńcu Ząbkowickim

z dnia 26 lutego 2021 roku

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki na lata 2021 – 2025

Kamieniec Ząbkowicki 2021

Spis treści Strona

I. WPROWADZENIE..... 5
II. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWNAIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY KAMIENIEC ZĄBKOWICKI..... 6
III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOEŁECZNEJ W GMINIE..... 7
III.1. Ogólna charakterystyka Gminy Kamieniec Ząbkowicki..... 7
IV. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY SPOŁECZNE WSYTĘPUJĄCE NA TERENIE GMINY KAMIENIEC ZĄBKOWICKI , ICH ANALIZA W PERSPEKTYWIE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ 14
IV.1. Bezrobocie..... 14
IV.2. Niepełnosprawność i starość..... 28
IV.3. Alkoholizm i narkomania..... 35
IV.4. Przemoc..... 42
V. CELE, KIERUNKI, WSKAŹNIKI ZMIAN..... 46
VI. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJETYM STRATEGIĄ..... 49
VII. MONITORING I EWALUACJA STARTEGII..... 50
VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA..... 51
IX. PODSUMOWANIE..... 51

I. WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa struktura społeczna. To w niej skupiają się wszystkie podstawowe problemy. Właśnie ona jest odpowiedzialna za skuteczne ich rozwiązywanie. W dzisiejszej rzeczywistości jest to bardzo trudne, w szczególności dla rodzin, które są dotknięte różnego rodzaju dysfunkcjami takimi jak: bezrobocie, niezaradność życiowa, niepełnosprawność, bezradność w sferze opiekuńczo – wychowawczej, przemoc domowa, alkoholizm, wielodzietność itp.

Pomoc społeczna to instytucja, która ma na celu niesienie pomocy osobom i rodzinom w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sami sobie poradzić przy użyciu własnych zasobów, środków i możliwości jakie mają wokół.

Działalność pomocy społecznej opiera się nie tylko na łagodzeniu trudnej sytuacji materialno – bytowej podopiecznych, ale również na usuwaniu przyczyn występowania tych dysfunkcji, które tkwią najczęściej w sferze emocjonalnej i społecznej członków rodzin. Zmiany następujące w dzisiejszym świecie powodują, iż sytuacje występujące na poziomie lokalnym zmuszają do podejmowania szybkich i skutecznych działań na rzecz osób wymagających różnego rodzaju wsparcia w zależności od rodzaju i nasilenia poszczególnych dysfunkcji. Ograniczone możliwości finansowe rodziny powodują niesienie im pomocy, poprzez działania, które opierałyby się na pomocy o charakterze niefinansowym.

Dokumentem, który ma być w tym pomocny jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z obowiązku prawnego nałożonego na samorząd gminny na mocy Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r, poz.1876 ze zm.), ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Przy istniejącym obecnie ogromnym zapotrzebowaniu na myślenie i działanie strategiczne należy pamiętać, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu. Tutaj, odpowiedzialność spada na lokalnych polityków, działaczy, przedstawicieli różnych instytucji, zarówno administracji samorządowej, jak i organizacji pozarządowych. I tylko ich skoordynowana współpraca, wola i determinacja w przeznaczaniu i pozyskiwaniu środków finansowych przełoży się na skuteczność realizacji strategii.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki na lata 2021 – 2025 jest dokumentem, którego głównym zadaniem jest zapewnienie

mieszkańcom Gminy Kamieniec Ząbkowicki odpowiedniej jakości życia, zabezpieczenia podstawowych potrzeb jakie ma człowiek.

II. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY KAMIENIEC ZĄBKOWICKI

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowana została przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim w oparciu o diagnozę. Diagnozy problemów społecznych dokonano na podstawie rozeznania w środowisku przez pracowników socjalnych, jak również na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Kamieńcu Ząbkowickim, Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich, a także innych instytucji współpracujących z tutejszym Ośrodkiem oraz działających na terenie powiatu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zorientowana jest przede wszystkim na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej społeczności lokalnej, pracę z całą rodziną poprzez wprowadzenie zmiany w jej funkcjonowaniu, a także stworzenie możliwości zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń i aspiracji.

Biorąc pod uwagę, iż w realizację strategii włączać będą się różne instytucje, zmniejszenie skali występowania problemów społecznych może wystąpić w obszarach zdiagnozowanych.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
2. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
3. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4. ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
5. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
7. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
8. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
9. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
10. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
11. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
12. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,

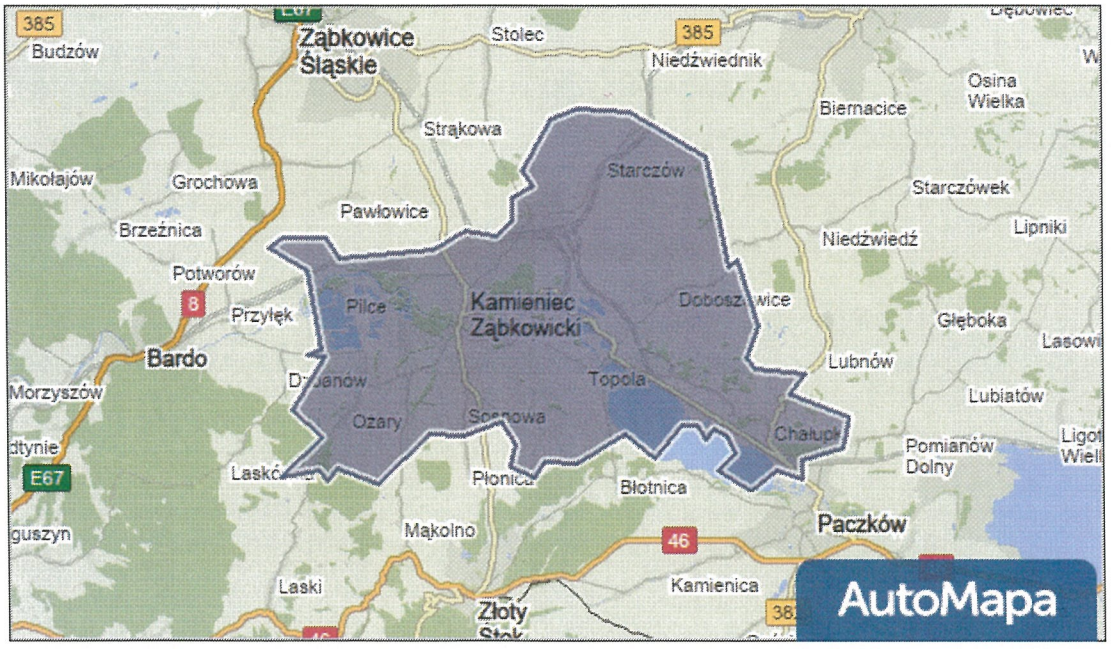
13. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
14. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
15. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
16. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
17. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE

III. 1. Ogólna charakterystyka Gminy Kamieniec Ząbkowicki

Rada Ministrów z dniem 1 stycznia 2021 r. nadała miejscowości Kamieniec Ząbkowicki status miasta, tym samym Gmina Kamieniec Ząbkowicki jest gminą miejsko – wiejską.
W skład gminy wchodzi miasto Kamieniec Ząbkowicki oraz miejscowości: Byczeń, Chałupki, Doboszowice, Mrokocin, Ożary, Pomianów Górny, Sławęcin, Sosnowa, Starczów, Suszka, Śrem, Topola.

Gmina położona jest w południowo wschodniej części Dolnego Śląska, w powiecie ząbkowickim . Dzięki położeniu graniczącym od wschodu z Przedgórzem Paczkowskim, a od północnego zachodu z Obniżeniem Ząbkowickim, granicę południową natomiast, stanowi pasmo Gór Złotych, zachodni koniec wyznaczają Góry Bardzkie.
Rysunek 1. Rozmieszczenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

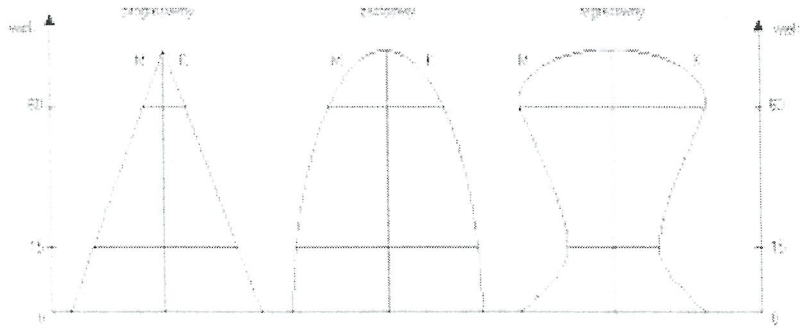

Źródło: Grafika pochodząca ze strony Targeo.pl,

W diagnozie mieszkańców, Gminy Kamieniec Ząbkowicki przydatna może okazać się struktura wieku ludności, którą opracował Gustav Sundbärg, który to wyróżnił jej trzy rodzaje :

- Typ progresywny –jego graficznym obrazem jest piramida wieku o szerokiej podstawie i kształcie trójkąta równoramiennego. Odzwierciedla społeczeństwo młode o stosunkowo dużej, rosnącej z roku na rok liczbie urodzeń. Cechą charakterystyczną tego typu jest stały wzrost liczby ludności.
- Typ zastojowy -graficznym obrazem takiej struktury jest piramida w kształcie dzwonu. Odzwierciedla ona zbiorowość, w której roczna liczba urodzeń równa się rocznej liczbie zgonów, a każdy następny rocznik urodzeń jest liczebnie zbliżony do poprzedniego.
- Typ regresywny -graficznym obrazem takiej struktury jest piramida o zdecydowanie wąskiej podstawie. Odzwierciedla społeczeństwo w którym mamy do czynienia z malejącą z roku na rok liczbą urodzeń.

Rysunek 2. Struktury typu ludności według Gustava Sundbärga.

Źródło: Opracowanie DEMOGRAFIA, STATYSTYKA Z DEMOGRAFIĄ Materiały do ćwiczeń: dr Jolanta Kowal, prof.WSZE.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 7889, z czego 4071 to kobiety, a 3818 to mężczyźni. Jak można zauważyć na podstawie danych , ewidentnie widać, iż kobiet jest więcej.

Tabela 1. Ekonomiczne grupy wiekowe mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki w latach 2018 , 2020.

Grupa wiekowa	Liczba osób stan na 31.12.2018 r.	Liczba osób stan na 31.12.2020 r.
Razem wiek przedprodukcyjny	**1350**	**1326**
0-17 lat kobiety	667	684
0-17 mężczyźni	683	642
Razem wiek produkcyjny	**4874**	**4942**
18-59 kobiety	2265	2295
18-64 mężczyźni	2609	2647
Wiek poprodukcyjny	**1550**	**1621**
60 lat i więcej kobiety	1075	1092
65 lat i więcej mężczyźni	475	529

Źródło: Dane z UM Kamieniec Ząbkowicki.

Jak można zauważyć na podstawie powyższej tabeli w ciągu roku 2018 – 2020 przyrostowi uległ zarówno wiek produkcyjny jak i poprodukcyjny. Można twierdzić, iż społeczeństwo zamieszkujące Gminę Kamieniec Ząbkowicki starzeje się. Uwzględniając dane wieku przedprodukcyjnego zauważyć można zmniejszenie się liczby wieku przedprodukcyjnego.

Warto również zwrócić uwagę na liczbę urodzeń i zgonów na terenie gminy. Wskazana tabela poniżej przedstawia dane mówiące o tym.

Tabela 2. Liczba urodzeń i zgonów na przestrzeni lat 2018 i 2020 .

	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2020 r.
Liczba urodzeń	79	57
Liczba zgonów	86	118

Źródło: Dane z UM Kamieniec Ząbkowicki.

Po przeanalizowaniu Tabeli 2. widać , iż na przestrzeni lat 2018 -2020, jak już było wcześniej wspomniane, społeczeństwo w Gminie Kamieniec Ząbkowicki starzeje się. Niestety liczba urodzeń maleje, a widoczne jest zjawisko wzrostu liczby zgonów.

Dane ukazane powyżej, mówiące o sytuacji demograficznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki ukazują Gminę jako wspomniany wcześniej typ regresywny, w poprzednich latach jako społeczeństwo.

Z demografią związany jest zasób mieszkaniowy na ternie gminnym. W Gminie Kamieniec Ząbkowicki usytuowane są mieszkania komunalne. Na przestrzeni lat można zauważyć, iż nastąpił niewielki wzrost w liczbie mieszkań komunalnych będących w zasobie gminy. Wzrasta również liczba osób, które przejawiają chęć zamieszkania w lokalu komunalnym. W latach 2018 -2020 liczba mieszkań wzrosła o 8 lokali (2018 -182 , 2020 r. - 190) . Liczba osób, jaka oczekuje na mieszkanie komunalne również jest wartością większą na przestrzeni ostatnich trzech lat. W roku 2018 jest to 32 osoby / rodziny, natomiast w roku 2020 liczba ta wzrasta o 6 i wskazuje na 38 osób/ rodzin oczekujących przydział lokalu komunalnego .

Nie wszyscy mieszkańcy Gminy, byli w stanie pokryć koszty związane z utrzymaniem mieszkania- otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy. W analizowanym okresie w gminie wypłacano również dodatki energetyczne. Ta forma pomocy udzielana jest osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz osobom, które są stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dane szczegółowe na temat dodatków mieszkaniowych i energetycznych przyznanych w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Dodatki mieszkaniowe (DM) i energetyczne (DE) przyznane w Gminie Kamieniec Ząbkowicki w latach 2018, 2019 i 2020.

	2018	**2019**	**2020**
Liczba gospodarstw którym przyznano DM	47	47	28
Liczba przyznanych DM	368	261	241
Wartość wypłaconych DM w zł	54 551,29	37 892,86	38 816,78
Liczba gospodarstw którym przyznano DE	10	5	3
Liczba przyznanych DM	75	39	21
Wartość wypłaconych DE w zł	1 057,67	527,09	240,82zł

Źródło: Dane własne.

Jak widać z danych zamieszczonych w tabeli, zarówno jeśli chodzi o dodatki mieszkaniowe, jak i dodatki energetyczne, z biegiem lat zmniejsza się liczba przyznawanych tego rodzaju świadczeń. Można domniemać, iż jest to spowodowane wzrostem dochodów w poszczególnych rodzinach, jak i nie spełnianiem ustawowych warunków do otrzymania tego typu pomocy. Należy zaznaczyć, iż otrzymanie dodatku energetycznego jest powiązane z otrzymywaniem dodatku mieszkaniowego.

Szkolnictwo odgrywa bardzo ważną rolę w rozwoju intelektualnym młodych mieszkańców gminy. Na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki funkcjonują dwa przedszkola, dwie szkoły podstawowe, co stanowi dobrą bazę dydaktyczną dla najmłodszych mieszkańców. Placówki oświatowe w gminie są wyposażone w sprzęt audiowizualny, zapewniają dostęp do sali gimnastycznej, boiska szkolnego, świetlicy, biblioteki i sprzętu komputerowego, prowadzą dożywianie uczniów. Uczniowie w zależności od potrzeb objęci są opieką pedagoga, psychologa, logopedy.

Na terenie miasta Kamieniec Ząbkowicki powstaje nowoczesny kompleks sportowo-rekreacyjny, który ma służyć mieszkańcom oraz ma szerzyć aktywność fizyczną wśród mieszkańców.

Działalność kulturalna w gminie opiera się w dużej mierze na aktywności Gminnego Centrum Kultury, które zajmuje się organizowaniem i dopatrywaniem życia kulturalnego w gminie- rozpowszechnia kulturę w Gminie Kamieniec Ząbkowicki.

Unikalnym obiektem i dobrem kultury na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki jest Pałac Marianny Orańskiej wraz z Parkiem Kulturowym. Jest to wyjątkowy, pod względem architektonicznym, neogotycki obiekt dziedzictwa kulturowego o ponadregionalnym znaczeniu, nazywany perłą architektoniczną Dolnego Śląska. Gmina Kamieniec Ząbkowicki przejęła obiekt w sierpniu 2012 r. Po przeprowadzeniu intensywnych działań remontowo-odtworzeniowych i zabezpieczających przez właściciela obiektu, pałac został udostępniony do zwiedzania dla turystów od 2013 roku. Co roku dotacje pochodzące z różnych źródeł pozwalają na kolejne kroki w przywróceniu świetlności dla obiektu.

W Gminie Kamieniec Ząbkowicki opiera się zarówno na rolnictwie indywidualnym, gdzie mieszkańcy poszczególnych wsi pracują we własnych gospodarstwach, oraz na prosperujących większych zakładach pracy -produkcyjnych i usługowych, które rozwijają się stosownie do realiów gospodarki rynkowej. Są to firmy zajmujące się głównie transportem, wydobyciem surowców skalnych, budownictwem oraz handlem i produkcją.

Należy podkreślić, że znaczna grupa mieszkańców pracuje przede wszystkim w pobliskich Ząbkowicach Śląskich, Kłodzku, Wrocławiu a także poza granicą kraju.

Na ternie Gminy w ostatnim czasie, centralna ewidencja informacji działalności gospodarczej

miała w swoich zasobach 475 działalności gospodarczych. Co na przestrzeni ostatnich lat wskazało na wzrost względem zakładania własnych działalności. Zmniejszyła się natomiast liczba aktywnych działalności na koniec roku kalendarzowego. W roku 2020 można o ten fakt zamknięcia, bądź też zawieszenia działalności winić pandemie koronawirusa COVID-19.

Tabela 4. Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2018 , 2020 .

	2018	2020
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, z czego:	472	475
pozostało aktywnych	386	376
zawiesiło działalność	69	84
prowadzi działalność w formie spółek	15	15
nie rozpoczęło prowadzenia działalności	2	0

Źródło: Dane pozyskane z UM Kamieniec Ząbkowicki.

Nad realizacją działań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy czuwa Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest to samodzielna jednostka organizacyjna nie posiadającą osobowości prawnej. W ośrodku zatrudnionych jest 9 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim realizuje następujące zadania:

- w zakresie pomocy społecznej udziela pomocy w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, dożywiania dzieci w szkołach, organizuje usługi opiekuńcze i specjalistyczne w miejscu zamieszkania, kieruje osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji do domów pomocy społecznej,
- w zakresie świadczeń rodzinnych przyznaje zasiłki wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalne zasiłki opiekuńcze,
- w zakresie ustawy o dłużnikach alimentacyjnych przyznaje świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych.

Innymi zadaniami jakie realizuje Ośrodek to: realizacja pomocy materialnej dla uczniów Gminy Kamieniec Ząbkowicki, przyznawanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych, oraz realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie zasad finansowania.

Przy tutejszym Ośrodku działa Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Kamieniec Ząbkowicki, który podejmuje działania zgodnie z ustawą

o przemocy. Realizuje także Gminny Program ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy.

Nad bezpieczeństwem lokalnej społeczności na terenie gminy czuwają funkcjonariusze z Komisariatu Policji w Kamieńcu Ząbkowickim. Działania Policji są oparte o współpracę wszystkich instytucji, organizacji i podmiotów uczestniczących i odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa, a w szczególności samorządu terytorialnego, społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych i wymiaru sprawiedliwości.

Na ternie gminy miejsko-wiejskiej nad bezpieczeństwem czuwają również strażacy ochotnicy z 5 Ochotniczych Straży Pożarnych zlokalizowanych w :

- Kamieńcu Ząbkowickim (2 jednostki OSP),
- Doboszowicach,
- Topoli,
- Ożarach.

Głównymi zadaniami OSP jest m.in. gaszenie pożarów, ratownictwo techniczne, w szczególności na drogach, ewakuacja poszkodowanych lub zagrożonych ludzi i zwierząt oraz zagrożonego mienia, oznakowanie i zabezpieczenie miejsc, prowadzenia działań ratowniczych, prowadzenie działań ratowniczych na obszarach wodnych, w tym podczas powodzi, usuwanie skutków zdarzeń w szczególności po przejściu anomalii pogodowych i udzielanie pomocy poszkodowanym.

IV. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY SPOŁECZNE WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE GMINY KAMIENIEC ZĄBKOWICKI , ICH ANALIZA W PERSPEKTYWIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

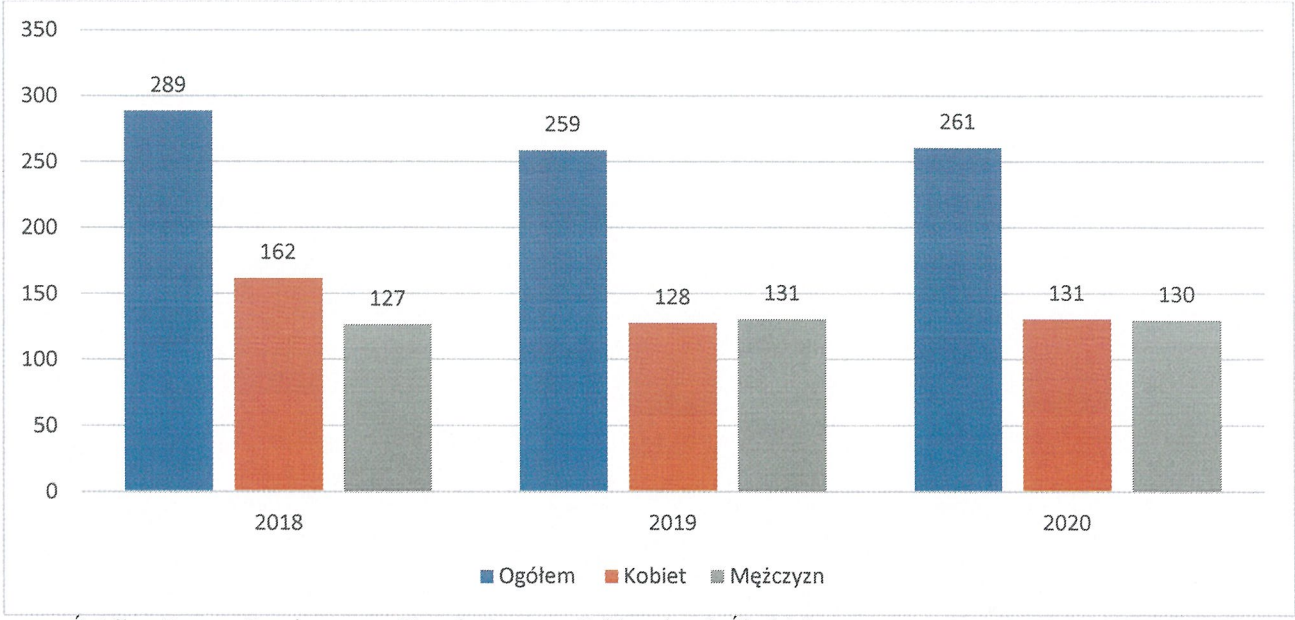
IV.1. Bezrobocie

Zgodnie z definicją ustawową bezrobotnym jest osoba niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, ale jednocześnie zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, a także nieprowadząca działalności gospodarczej. Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia. Osoby doświadczające owego zjawiska mogą często odczuwać skutki mające negatywny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie podstawowej komórki społecznej jaką jest rodzina. Do negatywnych skutków bezrobocia zalicza się:

- Poczucie wykluczenia ze społeczeństwa,
- Utratę statusu społecznego,
- Pogorszenie się relacji pomiędzy członkami rodziny,
- Możliwość popadnięcia w patologie społeczne,
- Pogłębiająca się bieda i ubóstwo,
- Utrata wiary w siebie oraz pogarszanie się stanu zdrowia społeczeństwa,
- Emigracje zarobkowe.

Kamieniec Ząbkowicki jest gminą miejsko-wiejską w której występujący wśród mieszkańców problem bezrobocia na przełomie lat 2018-2020 kształtuje się następująco:

Wykres 1. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki z podziałem na płeć w latach 2018-2020

Źródło : Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich.

Analizując powyższy wykres, można zauważyć, iż w 2019 roku odnotowano najniższy odsetek osób bezrobotnych ogółem wśród mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki. Ponadto znacznie zmniejszyło się bezrobocie wśród kobiet. Natomiast najmniej bezrobotnych mężczyzn było w 2018 roku. W 2020 roku liczba bezrobotnych kobiet jak i mężczyzn oscyluje na bardzo zbliżonym poziome. W konsekwencji można stwierdzić, iż bezrobocie wśród mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki na przełomie lat 2018-2020 zmalało. Pozytywnym aspektem jest ciągle rozwijająca się współpraca instytucji i organizacji stworzonych do walki z problemem bezrobocia. Na terenie Gminy funkcjonuje Centrum Integracji Społecznej oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Instytucje te współpracują ze sobą celem poprawy sytuacji życiowej oraz materialnej mieszkańców Gminy.

Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki jest zróżnicowana pod względem wielu czynników. Poniżej zaprezentowane zostały tabele w których uwzględniono takie czynniki jak: wykształcenie, niepełnosprawność oraz wiek.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki z podziałem na wykształcenie w latach 2018-2020

Rok	**2018**		**2019**		**2020**	
Wykształcenie	**Kobiety**	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Mężczyźni**
wyższe	14	4	12	6	17	5
policealne i średnie zawodowe	**62**	29	45	31	45	32
średnie ogólnokształcące	19	8	19	2	12	6
zasadnicze zawodowe	32	41	26	44	30	45
gimnazjalne i poniżej	35	45	26	**48**	27	42

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich.

Powyższe dane zawarte w tabeli wskazują, iż największą liczbę osób bezrobotnych odnotowano w 2018 roku z wykształceniem policealnym i średnim wśród kobiet, natomiast w 2019 roku najwięcej osób było wśród mężczyzn z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Na przełomie lat 2018-2020 wykształcenie wyższe (2020 rok), a także policealne i średnie zawodowe (2018 rok) najczęściej posiadały kobiety. W latach 2018-2020 można zaobserwować wyraźny spadek kobiet zarejestrowanych w PUP jako osoby bezrobotne z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Tendencje spadkową natomiast wykazują kobiety w wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. W kwestii mężczyzn powyższe dane zawarte w tabeli wskazują iż, najczęściej posiadają oni wykształcenie zasadnicze zawodowe (2020 rok) lub gimnazjalne i poniżej (2019 rok).

Reasumując posiadane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe znacznie wpływają na znalezienie zatrudnienia oraz umiejętności poruszania się przez osoby bezrobotne na rynku pracy.

Tabela 6. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki z orzeczeniem o niepełnosprawności w latach 2018-2020

	2018	**2019**	**2020**
Ogółem	**25**	23	19
Kobiet	13	**15**	9
Mężczyzn	**12**	8	10

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich.

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy znajdują się również osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Jak można odczytać z powyższych danych bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności zarejestrowanych w PUP było w 2018 roku 25 osób w tym: 13 kobiet i 12 mężczyzn. W 2019 roku największą liczbę osób z orzeczeniem o niepełnosprawności stanowiły kobiety. Natomiast w latach 2018-2020 zauważalna jest wyraźna tendencja spadkowa osób zarejestrowanych jako bezrobotni z orzeczeniem o niepełnoprawności. Może to być spowodowane nabywaniem prawa do świadczeń pieniężnych z tytułu posiadanej niepełnosprawności na przykład w formie zasiłku stałego przyznawanego w OPS lub nabywania prawa do renty chorobowej w ZUS.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki do 25 roku życia w latach 2018-2020

	2018	**2019**	**2020**

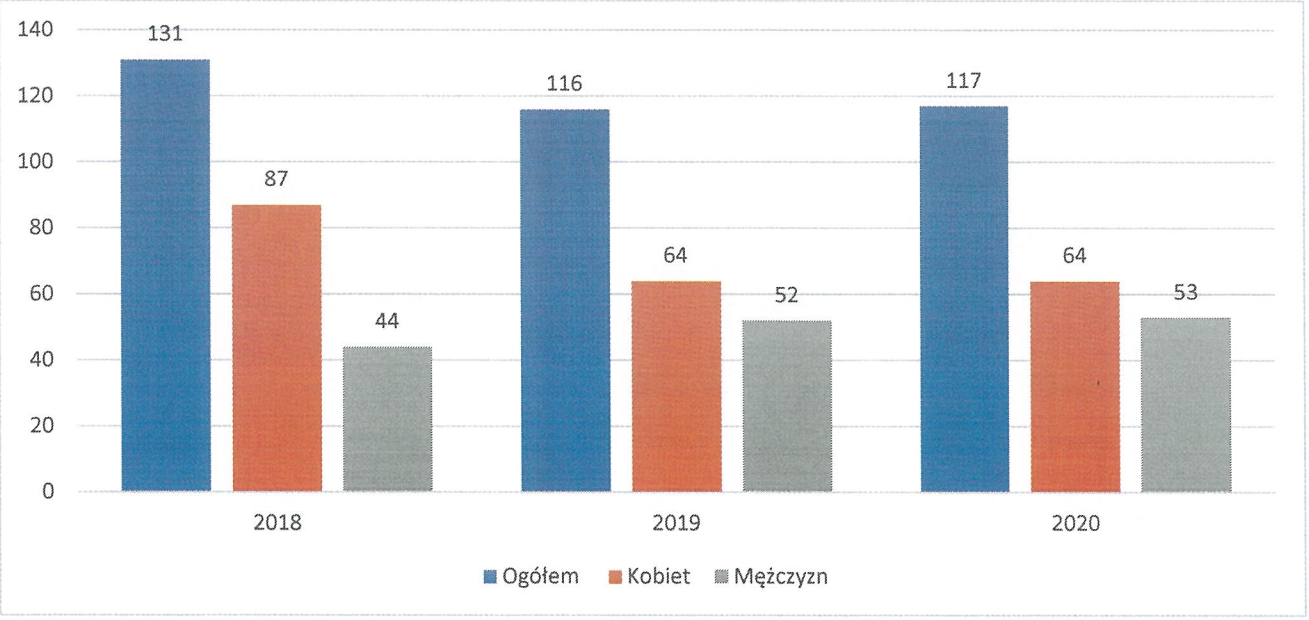
Ogółem	36	21	29
Kobiet	20	12	15
Mężczyzn	16	9	14

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Jak obrazują dane zawarte w powyższej tabeli liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki do 25 roku życia wynosiła najwięcej w 2018 roku. W roku 2019 liczba bezrobotnych młodych osób zmalała zarówno wśród kobiet i mężczyzn. Natomiast w 2020 roku ogólna liczba osób do 25 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotni wzrosła. Analizując powyższe można stwierdzić, iż bezrobotni mieszkańcy Gminy Kamieniec Ząbkowicki do 25 roku życia, którym łatwiej znaleźć zatrudnienie stanowią zdecydowanie mężczyźni.

Bezrobocie wśród mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki pod względem przedstawionych powyżej czynników wskazuje jednak na tendencję spadkową. Jednakże bardzo dużą rolę odgrywa posiadane wykształcenie wśród mieszkańców Gminy. Bardzo często niższe wykształcenie przekłada się na dłuższy okres pozostawania bez pracy. Na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki występują osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy. Liczbę takich osób z uwzględnieniem płci obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki z podziałem na płeć w latach 2018-2020

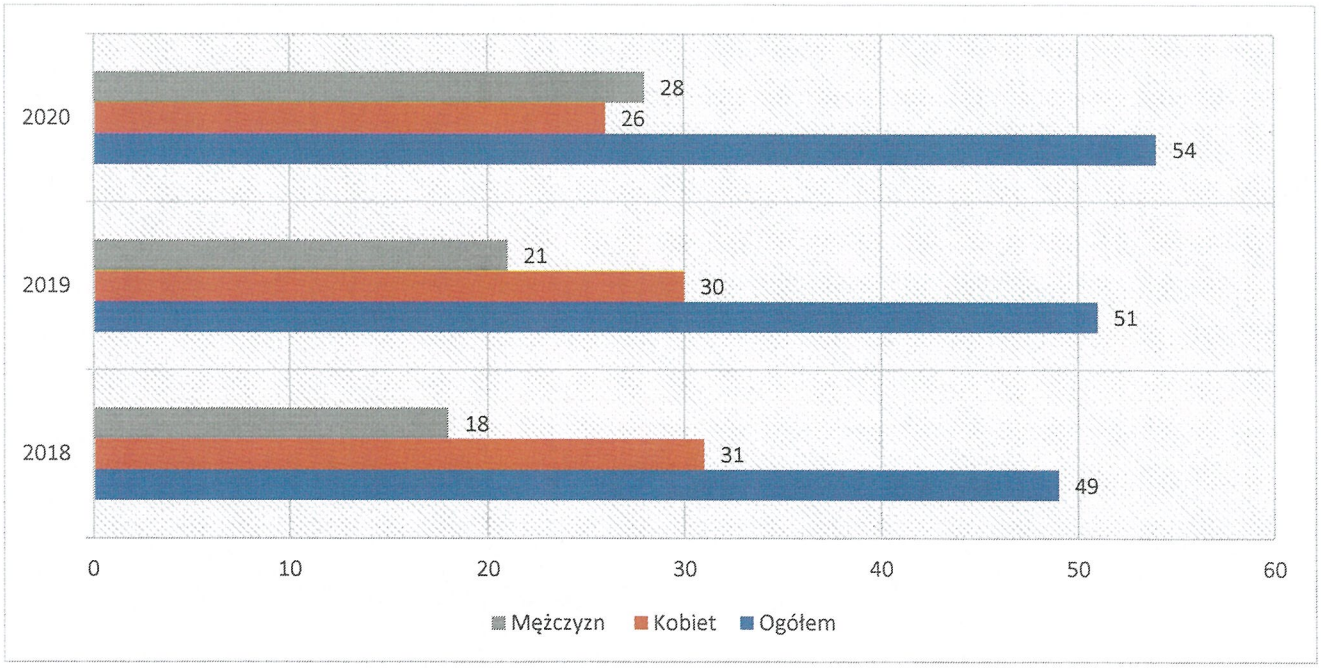

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich.

Z powyższych danych wynika, że liczba osób długotrwale bezrobotnych w latach 2018-2020 zamieszkałych na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki spadła. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych było w 2018 roku z czego 67% stanowiły kobiety a 33 % mężczyźni. W latach 2019-2020 można zauważyć tendencję spadkową u długotrwale bezrobotnych kobiet, natomiast tendencję wzrostową u długotrwale bezrobotnych mężczyzn. W 2020 roku odsetek mężczyzn stanowił 45%, a kobiet 55%. Osoby bezrobotne, pozostające dłuższy czas bez pracy, zagrożone są zjawiskiem marginalizacji. Stają się grupą osób o wysokim ryzyku wykluczenia społecznego. Ponadto mogą nie radzić sobie ze swoją trudną sytuacją zawodową poprzez co z czasem tracą wiarę we własne aspiracje, umiejętności, a także izolują się od społeczeństwa. Osoby pozostające bez pracy zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy mogą nabyć prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych. Nie każdy bezrobotny ma jednak możliwość korzystania z zasiłku dla osoby bezrobotnej. Fakt bycia osobą bezrobotną nie obliguje do otrzymywania w/w zasiłku. Zasiłek otrzymuje osoba bezrobotna, która zgodnie z art. 71 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2020r., poz. 1409 z późn. zm.) spełniła następujące wymogi: jest zarejestrowana we właściwym powiatowym urzędzie pracy, i nie ma dla niej propozycji odpowiedniej pracy, propozycji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych, oraz w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni była zatrudniona i osiągała wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy.

W Gminie Kamieniec Ząbkowicki dane na temat osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych w latach 2018-2020 przedstawiają się następująco:

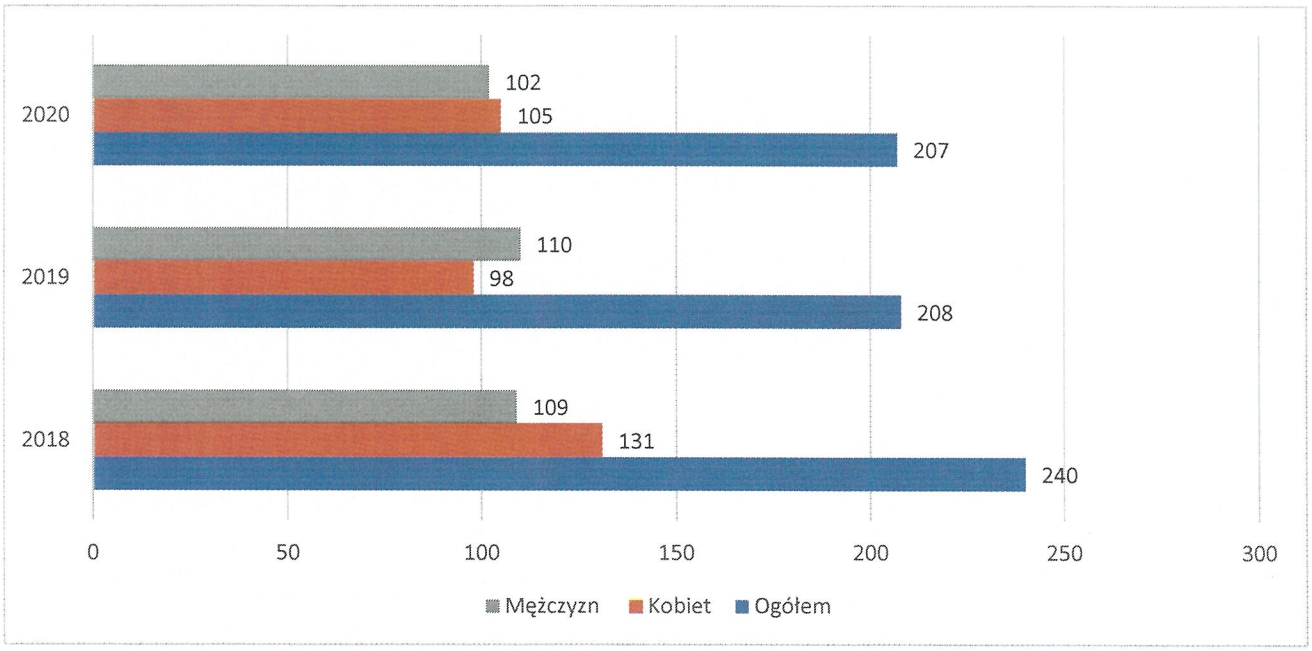
Wykres 3. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki z prawem do zasiłku w latach 2018-2020

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Liczba osób bezrobotnych ogółem posiadających prawo do zasiłku zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ząbkowicach Śląskich na przełomie lat 2018-2020 wzrosła. Jednakże, większość osób uzyskujących status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku w latach 2018-2020 stanowią mężczyźni (tendencja wzrostowa). Co ciekawe kobiety w latach 2018-2020 utracają status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku (tendencja spadkowa). Powyższe dane obrazują, iż częściej utrata zatrudnienia przez mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki występuje u mężczyzn.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki bez prawa do zasiłku w latach 2018-2020

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich

Analizując liczbę bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki nieposiadających prawa do zasiłku w latach 2018-2020 można stwierdzić, iż najwięcej takich osób było w 2018 roku. W latach 2019-2020 nastąpił spadek zarejestrowanych bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Powodem zmniejszenia liczby tych osób może być podjęcie pracy, co można zaobserwować wśród kobiet w 2019 roku.

Tabela 8. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec w 2020 roku kwartalnie z podziałem na płeć

	Kobiety	**Mężczyźni**	**Ogółem**
I kwartał	156	131	287
II kwartał	152	**148**	**300**
III kwartał	153	**153**	**306**
IV kwartał	131	130	261

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Ząbkowicach Śląskich

W 2020 roku na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki analizując liczbę osób bezrobotnych w poszczególnych kwartałach, można zauważyć, że liczba kobiet bezrobotnych od początku do końca 2020 roku zmalała. Największy spadek odnotowuje się w okresie obejmującym IV kwartał 2020 roku. Bezrobotnych mężczyzn najwięcej odnotowano w okresie obejmującym

III kwartał 2020 roku (lipiec-sierpień-wrzesień). Również w okresie III kwartału 2020 roku było najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Problem bezrobocia na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki przejawia się na co dzień w działaniach podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej celem zapewnienia klientom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wsparcia w dążeniu do poprawy ich aktualnej sytuacji bytowej i materialnej. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub borykające się z długotrwałą chorobą maja prawo do ubiegania się o przyznanie pomocy na przykład w formie zasiłku okresowego, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów określonych Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., (Dz. U. z 2020 r., 1876 z późn. zm.)

Tabela 9. Pomoc udzielana przez OPS w formie zasiłku okresowego w latach 2018-2020

Zasiłek okresowy przyznany z OPS ogółem w latach 2018-2020			
	2018	**2019**	**2020**
Liczba osób	68	54	57
Liczba świadczeń	296	286	291
Kwota świadczeń w złotych	95346	96793	95180
w tym zasiłek okresowy przyznany z tytułu bezrobocia			
Liczba osób	50	40	44
Liczba świadczeń	225	195	214
Kwota świadczeń w złotych	71169	66543	70311
w tym zasiłek okresowy przyznany z tytułu niepełnosprawności			
Liczba osób	8	9	11
Liczba świadczeń	45	44	59
Kwota świadczeń w złotych	14170	13887	18110
w tym zasiłek okresowy przyznany z tytułu długotrwałej choroby			
Liczba osób	7	9	2
Liczba świadczeń	13	27	5
Kwota świadczeń w złotych	4022	8809	1753
w tym zasiłek okresowy przyznany z innej przyczyny			
Liczba osób	9	8	7
Liczba świadczeń	13	20	13
Kwota świadczeń w złotych	5985	7554	5006

Źródło: Dane własne.

Powyższa tabela przedstawia dane o osobach korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie zasiłku okresowego w latach 2018-2020. Ogółem najwięcej osób skorzystało z owej formy pomocy w 2018 roku, w tym najczęściej zasiłek okresowy przyznawany był klientom z tytułu bezrobocia potwierdzonego zaświadczeniem o pozostawaniu osobą bezrobotną zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ząbkowicach Śląskich. W 2019 roku liczba osób pobierających zasiłek okresowy ogółem wynosiła 54 osoby i w porównaniu do 2018 roku zmniejszyła się o liczbę 14 osób. Natomiast w 2020 roku wzrosła jedynie o 3 osoby. Zauważyć można, iż jednak najczęściej zasiłek okresowy przyznawany na przełomie lat 2018-2020 przez OPS był z powodu bezrobocia i największą liczbę osób objętych pomocą z tego tytułu odnotowuje się w 2018 roku. Następnie zasiłek okresowy przyznany z tytułu niepełnosprawności najczęściej przyznawany był w 2020 roku, a z tytułu długotrwałej choroby w 2019 roku. Inne przyczyny z tytułu których otrzymywane były zasiłki okresowe przez klientów OPS to między innymi: możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, wielodzietności, choroby, lub trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Średnia wysokość zasiłku okresowego na przestrzeni lat 2018-2020 wynosi 329,20 zł.

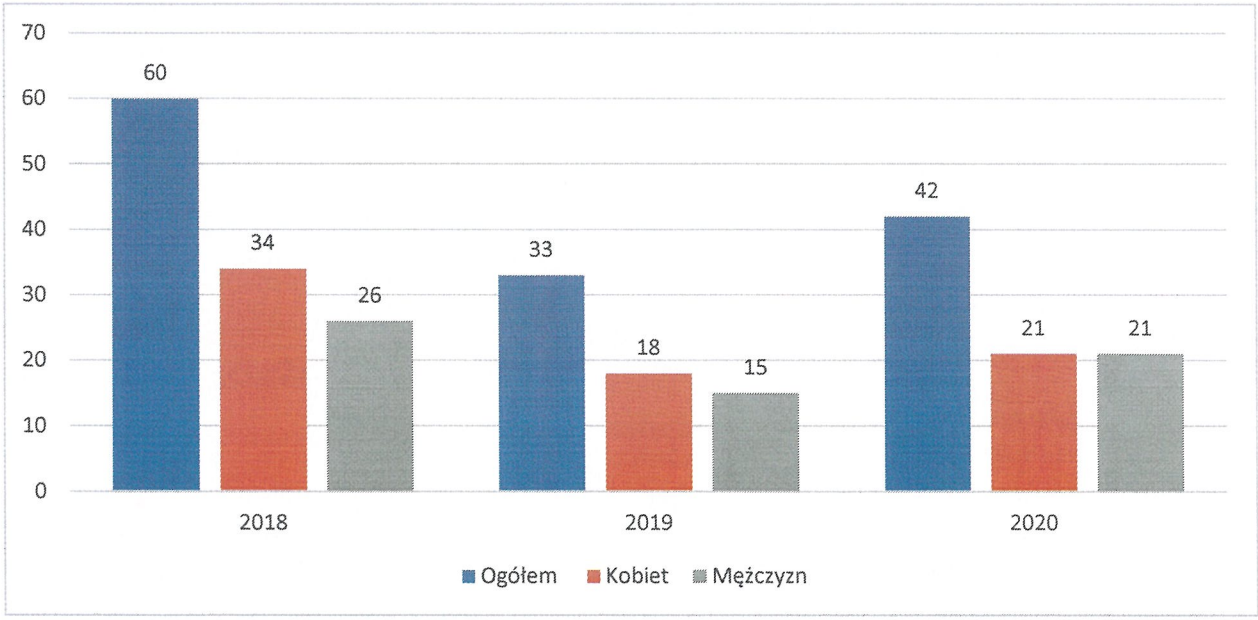
Problem bezrobocia na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki przy współpracy takich jednostek jak: Ośrodek Pomocy Społecznej oraz istniejące od dnia 15 kwietnia 2013 roku Centrum Integracji Społecznej wydaje się być na przełomie lat 2018-2020 niwelowany. Przedmiotem działalności Centrum jest wykonywanie zadań Gminy Kamieniec Ząbkowicki w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz realizacja zatrudnienia socjalnego. Stanowi to aktywną formę przeciwdziałania marginalizacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, uzależnionych, niepełnosprawnych, bezdomnych oraz dotkniętych innymi dysfunkcjami społecznymi. Działalność Centrum obejmuje w szczególności usługi w zakresie:

1) aktywacji społecznej i zawodowej osób niezatrudnionych/ nieaktywnych zawodowo,
2) sprzątania i utrzymania czystości, oraz pielęgnacji terenów zielonych,
3) usług opiekuńczo – pielęgnacyjnych,
4) usług remontowo – inwestycyjnych,
5) usług administracyjno – biurowych,
6) organizacji spotkań, konferencji, imprez okolicznościowych i kulturalnych, szkoleniowych i edukacyjnych,
7) realizacji zleconych projektów,

8) utrzymania cmentarzy komunalnych, oraz terenów leśnych należących do Gminy.

Centrum Integracji Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim pomaga osobom bezrobotnym na nowo stać się aktywnym w środowisku, wyjść z alienacji zawodowej oraz na zdobywanie nowych umiejętności zawodowych poprzez realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego z osobami przyjętymi i chętnymi do uczestnictwa w zajęciach Centrum.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki przyjętych do uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej z podziałem na płeć w latach 2018-2020

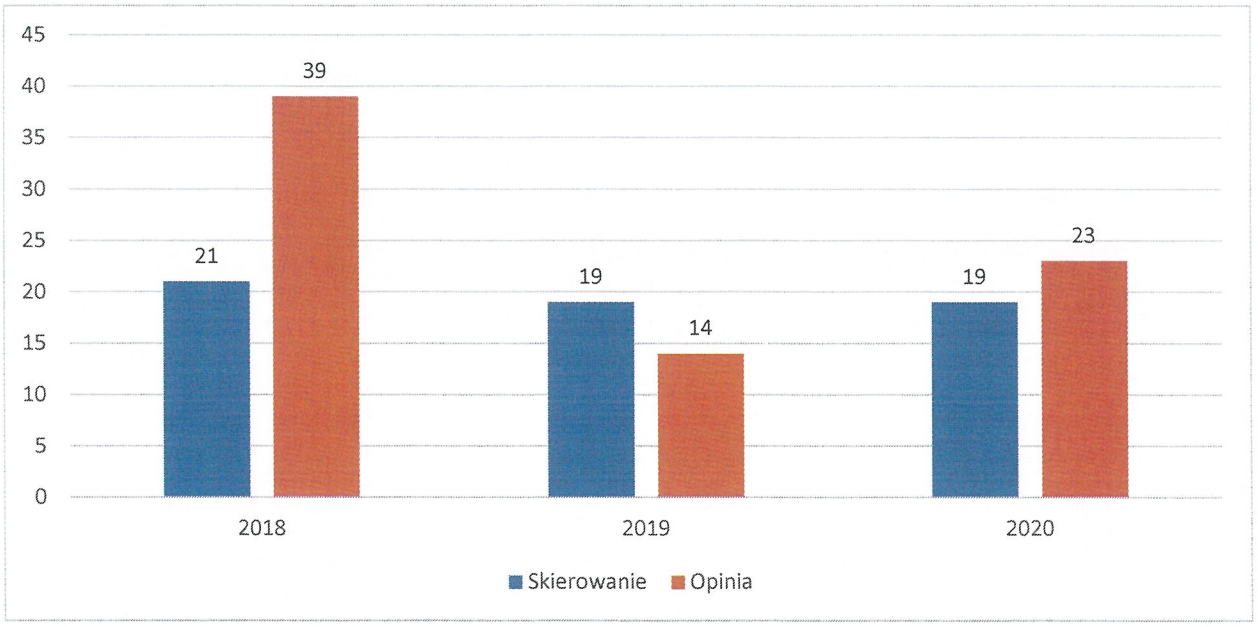

Źródło: Dane z Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Dane zwarte na wykresie powyżej pokazują, iż najwięcej bezrobotnych mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki przystąpiło do uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej w 2018 roku z czego 57% stanowiły kobiety, a 43 % mężczyźni. W 2019 roku liczba osób przyjętych była prawie o około 50 % niższa niż w roku ubiegłym. Natomiast w 2020 roku liczba osób która podjęła zatrudnienie socjalne wynosiła 42 osoby w tym: 21 kobiet i 21 mężczyzn.

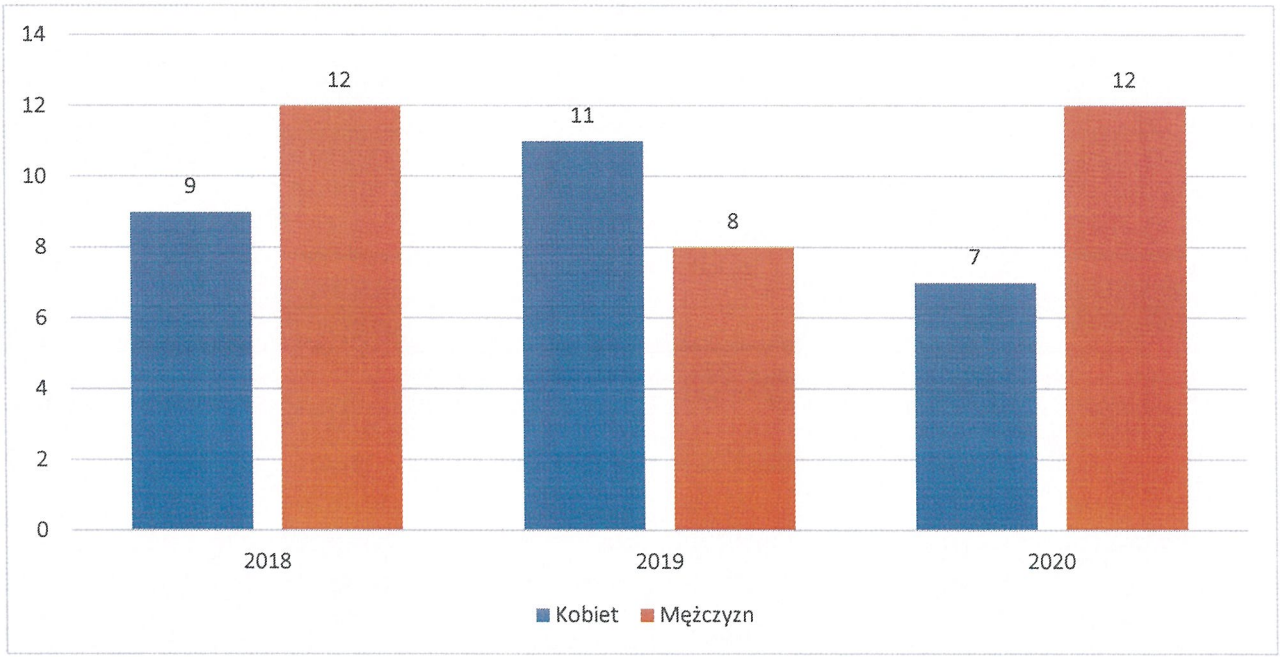
Zadaniem pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej jest wydanie skierowania lub opinii dla kandydata do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki. Poniżej zaprezentowane wykresy przedstawiają liczbę wydanych skierowań w przypadku osób korzystających z pomocy OPS oraz wydanych opinii w przypadku nie korzystania ze świadczeń OPS, a także dane na temat skierowanych przez OPS osób do podjęcia uczestnictwa w Centrum z podziałem na płeć w latach 2018-2020.

Wykres 6. Liczba wydanych skierowań i opinii przez OPS do podjęcia uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki w latach 2018-2020

Źródło: Dane z Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Wykres 7. Liczba wydanych skierowań przez OPS do podjęcia uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki z podziałem na płeć w latach 2018-2020

Źródło: Dane z Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Powyższe dane zawarte na wykresach (6-7) prezentują, iż w 2018 roku pracownicy socjalni skierowali 21 osób korzystających z pomocy Ośrodka do podjęcia zatrudnienia socjalnego, co stanowiło największy odsetek osób na przełomie lat 2018-2020, w tym 57% stanowili mężczyźni a 43 % kobiety. W roku zarówno 2019 jak i 2020 skierowano 19 osób do podjęcia

uczestnictwa w CIS, z czego łącznie kobiet było 18, a mężczyzn 20. Jak można zauważyć mężczyźni chętniej podejmują decyzję o realizacji indywidualnego programu zatrudnienia w Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Tabela 10. Liczba uczestników w Centrum Integracji Społecznej z podziałem na wiek w latach 2018-2020

Kobiety	**2018**	**2019**	**2020**
18-25 lat	3	5	2
26-45 lat	21	21	21
46 lat i powyżej	26	23	21
Mężczyźni	**2018**	**2019**	**2020**
18-25 lat	1	2	1
26-45 lat	13	13	11
46 lat i powyżej	26	19	23

Źródło: Dane z Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Najczęściej do uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej przyjmowane są osoby w przedziale wiekowym 46 lat i powyżej zarówno w przypadku kobiet jak i mężczyzn. Są to osoby zbliżone wiekiem do wieku poprodukcyjnego, którym trudno znaleźć zatrudnienie na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki z wielu przyczyn między innymi z powodu braku mobilności lub braku pożądanych przez pracodawcę kwalifikacji zawodowych.

Tabela 11. Liczba uczestników w Centrum Integracji Społecznej z podziałem na wiek w latach 2018-2020

Kobiety	**2018**	**2019**	**2020**
podstawowe	10	8	9
ponadgimnazjalne	1	1	1
zasadnicze zawodowe	**21**	**20**	**18**
średnie	15	17	8
wyższe	3	3	2
Mężczyźni	**2018**	**2019**	**2020**
podstawowe	15	12	13
ponadgimnazjalne	0	0	0
zasadnicze zawodowe	**22**	**16**	**17**
średnie	3	6	5
wyższe	0	0	0

Źródło: Dane z Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Analizując powyższe, można zauważyć iż, najczęściej do realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego w CIS przystępują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn.

Tabela 12. Liczba uczestników w Centrum Integracji Społecznej z uwzględnieniem powodu podjęcia uczestnictwa w latach 2018-2020

Kobiety	**2018**	**2019**	**2020**
bezrobocie	**46**	**41**	**35**
niepełnosprawność	3	2	2
opuszczenie zakładu karnego	0	0	0
bezdomność	0	0	0
uzależnienie od alkoholu/narkotyków	2	2	0
Mężczyźni	**2018**	**2019**	**2020**
bezrobocie	**37**	**30**	**31**
niepełnosprawność	0	2	3
opuszczenie zakładu karnego	0	0	0
bezdomność	0	0	0
uzależnienie od alkoholu/narkotyków	2	2	1

Źródło: Dane z Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Dane zawarte w tabeli powyżej pokazują, że najczęstszym powodem podjęcia przez mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej jest bezrobocie.

Reasumując problem bezrobocia na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki występuje zarówno u kobiet jak i mężczyzn. Natomiast bardzo ważnym aspektem jest to, iż poczucie bezpieczeństwa i stabilizacja każdej rodziny zależy przede wszystkim od pozycji na rynku pracy dorosłych jej członków oraz od warunków materialnych tej rodziny. Na przełomie lat 2018-2020 odsetek osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP uległ tendencji spadkowej. Natomiast w dalszym ciągu należy monitorować sytuację osób bezrobotnych w Gminie i wdrażać programy aktywizujące celem podniesienia kwalifikacji osobom chcącym podjąć zatrudnienie lecz nie mogącym go znaleźć. Wpłynie to pozytywnie na funkcjonowanie środowiska lokalnego oraz poczucie posiadania przez osoby pracujące zajmowania określonego statusu społecznego.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	**Szanse**
- rozwijanie współpracy z PUP, - istnienie Centrum Integracji Społecznej na terenie Gminy, - odpowiednie kwalifikacje osób zatrudnionych w jednostkach pomocowych, -gotowość pracowników GOPS do uczestnictwa w szkoleniach, poszerzania wiedzy, podnoszenia kompetencji, - chęć uczestniczenia w realizacji programów, - prowadzenie działań socjalnych na rzecz rodziny, -odpowiednia jakość obsługi klienta i sprawnie działający system pomocy społecznej, - upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkol eniach.	- możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej na aktywizację zawodową oraz rozwój ekonomii społecznej przez bezrobotnych, - rozwinięcie współpracy z lokalnymi instytucjami, -realizacja programów i projektów dla osób bezrobotnych mających na celu zwiększenia aktywności zawodowej, - zwiększenie liczby lokalnych przedsięwzięć skierowanych do osób bezrobotnych, - dobre przygotowanie zawodowe absolwentów szkolnictwa do potrzeb rynku w zakresie służb pomocy społecznej, - współpraca z jednostkami pomocy społecznej prowadzonymi przez inne podmioty, - zwiększenie aktywności społecznej.
Słabe strony	**Zagrożenia**
- brak dużych zakładów pracy funkcjonujących na terenie Gminy, - mało zróżnicowany rynek pracy, niskie wynagrodzenia, - niski poziom wykształcenia osób długotrwale bezrobotnych,	- wzrost patologii społecznych wśród społeczeństwa, - zjawisko dziedziczenia bezrobocia, - pogłębianie się biedy i ubóstwa wśród osób bezrobotnych, -dziedziczenie statusu stałego beneficjenta

- brak współpracy z organizacjami pozarządowymi, - długotrwałe korzystanie z pomocy społecznej - brak ambicji i chęci do zmiany sytuacji zawodowej przez osoby bezrobotne, -powiększająca się szara strefa rynku pracy, -słaba mobilność środków komunikacji publicznej na terenie Gminy.	pomocy społecznej, - wyuczona bezradność życiowa, -brak ubezpieczenia zdrowotnego i opłacanych składek społecznych, - osłabienie więzi emocjonalnych w rodzinie, - niska aktywność osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy, - brak perspektyw zawodowych zwłaszcza dla ludzi młodych; -migracja zarobkowa osób w wieku produkcyjnym, w tym ludzi młodych i wykształconych, do większych ośrodków, - ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,

IV.2 Niepełnosprawność i starość

Niepełnosprawność to stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudniający, ograniczający lub uniemożliwiający jednostce wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej osoba niepełnosprawna to osoba niezdolna do pracy, legitymująca się stosownym orzeczeniem o niepełnosprawności. Tymczasem w dobie obecnej, niepełnosprawność jest także, rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. Stopnie niepełnosprawności orzeka Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności a także komisje lekarskie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Niepełnosprawność jest zjawiskiem wielopłaszczyznowym, szczególnie jednak należy uwzględnić w nim kontekst psychologiczny i społeczny. Sam fakt uszkodzenia funkcji życiowych utrudnia, a czasem wręcz uniemożliwia wykonywanie zadań społecznych, co dodatkowo pogłębia stan izolacji psychicznej. W społeczeństwie występują tendencje do

izolacji i ograniczania udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i mimo poprawy w tej dziedzinie, niektóre formy dyskryminacji osób niepełnosprawnych stanowią nadal poważny problem. Osoby niepełnosprawne niemal każdego dnia borykają się ze skutkami barier architektonicznych, transportowych i komunikacyjnych.

Niepełnosprawność jest jednym z problemów występujących w Gminie Kamieniec Ząbkowicki. Z rozeznania środowiska wynika, że najczęstsze problemy z jakimi borykają się niepełnosprawni naszej gminy to: brak pracy w warunkach chronionych, nieprzystosowanie budynków dla niepełnosprawnych, problemy związane z warunkami materialno-mieszkaniowymi, złe relacje z sąsiadami oraz doskwierająca starość i samotność.

Osoby niepełnosprawne z naturalnych względów potrzebują opieki medycznej w większym stopniu niż ludzie zdrowi i sprawni. Potrzebują leków i rehabilitacji. W związku z niskimi zazwyczaj dochodami i brakiem możliwości uzyskania innych niż renta czy emerytura źródeł dochodu, nie mają możliwości sfinansowania leczenia, badań czy rehabilitacji z własnych środków. Oznacza to przede wszystkim, że wielu potrzebnych świadczeń medycznych są oni pozbawieni.

Na terenie Gminy niepokojącym staje się, fakt bezrobocia młodych osób, którzy z racji swojej niepełnosprawności, niskich kwalifikacji zawodowych i braku odpowiednich ofert pracy, nie mają szans na uzyskanie zatrudnienia.

Dlatego też istnieje pilna potrzeba podejmowania działań zmierzających do wyrównania szans zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Zauważyć należy, iż na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki budynki użyteczności publicznej są sukcesywnie dostosowywane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Aktualnie na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICUS" oraz Specjalistyczna Przychodnia SanMed, w której od dnia 04 września 2019 działa Gminne Centrum Rehabilitacji, gdzie świadczone są zabiegi rehabilitacyjne w ramach programu polityki zdrowotnej: „Rehabilitacja mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki na lata 2019-2023."Ze świadczonych usług rehabilitacyjnych w roku 2019 w ramach programu polityki zdrowotnej skorzystało ogółem 111 osób. W roku 2020 ze świadczonych usług rehabilitacyjnych skorzystało 219 osób. Przed rozpoczęciem rehabilitacji, każdy z uczestników odbywa wizytę lekarską, podczas której dokonywana jest klasyfikacja, ustalany plan oraz forma rehabilitacji. Centrum Rehabilitacji posiada nowoczesny sprzęt i wysoce wykwalifikowaną kadrę.

Osoby wymagające rehabilitacji korzystają również z Ośrodka Rehabilitacyjnego w Ząbkowicach Śląskich, Paczkowie oraz Mikoszowie.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych część zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej

i społecznej realizowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań powiatu należy m. in. uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Zadania te podejmuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Tabela 13. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w Gminie Kamieniec Ząbkowicki w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba złożonych wniosków	24	47	32
Liczba zrealizowanych wniosków	24	43	29
Kwota dofinansowania	11 768,72	41 321,10	18 072,04

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Analiza tabeli wskazuje na znaczny wzrost w zapotrzebowanie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w stosunku roku 2018 do roku 2020.

Tabela 14. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba złożonych wniosków	17	16	9
Liczba zrealizowanych wniosków	17	16	7

Kwota dofinansowania	33 163	28 984	14 703

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Na przestrzeni 3 lat jak wynika z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie średnia liczba wniosków złożonych na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki wyniosła 14, z czego średnio zawarto 13 umów na ten cel. Średnia kwota dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2018-2020 wyniosła 28 015,33 zł.

Tabela 15. Dane dotyczące realizacji zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki w latach 2018 - 2020.

	2018	2019	2020
Liczba złożonych wniosków	6	6	5
Liczba zawartych umów	6	6	3
Kwota dofinansowania w zł	39 010,15	25 127,95	41 056,80

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Realizacja zadań powiatu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych w Gminie Kamieniec Ząbkowicki ukazuje, iż na ten cel w latach 2018-2020 złożono średnio 6 wniosków rocznie. Dofinansowania te pomagają osobom niepełnosprawnym w komunikowaniu się jak i poruszaniu.

Ośrodek Pomocy Społecznej, na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki, zapewnia pomoc finansową, osobom niepełnosprawnym, które spełniają określone wymagania uwzględnione w ustawie.

Jedną z takich form pomocy jest zasiłek stały, który przyznawany jest z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy. Z terenu gminy pomoc tą otrzymują osoby zarówno samotnie gospodarujące, jak i przebywające w rodzinie.

Tabela 16. Świadczenie w formie zasiłku stałego w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba osób	35	33	32
Liczba świadczeń	341	343	349
Kwota świadczeń w złotych	180 559	190 675	189 119

Źródło: Dane własne.

Kolejną formą pomocy świadczoną osobom niepełnosprawnym są świadczenia opiekuńcze w postaci:

- zasiłku pielęgnacyjnego przysługującego niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie, która ukończyła 75 lat, a także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,

- świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego

1) matce albo ojcu,

2) opiekunowi faktycznemu dziecka,

3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje wyżej wymienionym osobom jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

- specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługującego osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

- zasiłku dla opiekuna, który przyznany jest osobom spełniającym warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych .

Tabela 17. Świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny			
Liczba świadczeń	2 560	2 423	2 299
Kwota świadczeń w złotych	404 373	458 852	496 184
Świadczenie pielęgnacyjne			
Liczba świadczeń	457	529	544
Kwota świadczeń w złotych	819 484	829 100	992 583
Specjalny zasiłek opiekuńczy			
Liczba świadczeń	95	111	95
Kwota świadczeń w złotych	50 196	68 820	58 209
Zasiłek dla opiekuna			
Liczba świadczeń	16	12	12
Kwota świadczeń w złotych	8250	7440	7440

Źródło: Dane własne.

Z analizy tabeli wynika, iż liczba zasiłków pielęgnacyjnych maleje. Zwiększa się natomiast liczba świadczeń pielęgnacyjnych, a co za tym idzie zwiększa się także kwota przeznaczona na wypłatę świadczeń. Osoby niepełnosprawne jak i ich opiekunowie objęci są odpowiednią formą pomocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach zadań zleconych organizuje i zapewnia świadczenia dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania podopiecznego. W 2020 roku tą formą pomocy objętych było 12 osób, w tym 11 dzieci . Usługi wykonywane są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki występuje także problem starości wśród osób samotnych i nieradzących sobie z codziennymi czynnościami.

Tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej wychodząc naprzeciw w/w problemom oferuje formy pomocy w postaci usług opiekuńczych oraz kieruje osoby starsze do Domów Pomocy Społecznej.

Usługi opiekuńcze świadczone są osobom w podeszłym wieku i obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem w ich

środowisku społecznym. W 2020 roku na terenie Gminy z usług opiekuńczych korzystało 15 osób starszych.

Osoby samotne, starsze, często schorowane oraz nie dające sobie rady w codziennych czynnościach kierowane są przez ośrodek do domów pomocy społecznej. Są to placówki świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności. W 2020 roku w domach pomocy społecznej z terenu Gminy Kamieniec Ząbkowicki umieszczonych było 7 osób. Koszt ich utrzymania, który ponoszony jest za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej wyniósł 170 286,93 zł.

Funkcjonujące Centrum Integracji Społecznej posiada w swojej ofercie również usługi dla osób starszych, niepełnosprawnych nie koniecznie samotnych. Są to m.in. porządkowe, ogrodnicze itp.

Skala niepełnosprawności i starości w Gminie Kamieniec Ząbkowicki jest znaczna. Aby zapobiec wykluczeniu społecznemu tym osobom należy wzmocnić aktywizację zawodową wśród tych ludzi, rozwinąć wolontariaty, pomóc osobom niepełnosprawnym i starszym wyjść naprzeciw przeciwnościom losu, dążyć do utworzenia całodobowych placówek opiekuńczych.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	**Szanse**
- przyznawanie świadczeń z GOPS dla osób niepełnosprawnych, - korzystna lokalizacja Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności, -pomoc ze strony pracowników GOPS uzyskaniu dofinansowania ze środków PEFRON, - ścisła współpraca z pracownikami PCPR - funkcjonowanie Domów Pomocy Społecznej na terenie powiatu, - istnienie CIS.	- pozyskanie środków unijnych na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych, -pozyskiwanie środków unijnych na rozwój ekonomii społecznej wśród osób starszych i niepełnosprawnych -zrozumienie potrzeb osób niepełnosprawnych, ułatwienie poruszania się osób niepełnosprawnych przez likwidacje barier architektonicznych.
Słabe strony	**Zagrożenia**

- brak zakładów pracy chronionej na terenie Gminy. -brak na terenie Gminy placówek opiekuńczych -niewystarczająca ilość sprzętu rehabilitacyjnego w wypożyczalniach -brak działalności wolontaryjnej.	- marginalizacja osób niepełnosprawnych przez społeczeństwo -obniżenie samooceny osób niepełnosprawnych - uzależnienie od pomocy społecznej - bierność osób starszych.

IV.3 Alkoholizm i narkomania

Narodowy Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych definiuje uzależnienie od alkoholu, jako kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które miały dla pacjenta poprzednio większą wartość. Podobnie uzależnienie od narkotyków powoduje stan zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego, który charakteryzuje się okresowym lub stałym przymusem wykonywania określonej czynności lub zażywania psychoaktywnej substancji chemicznej. Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Szerzeniu się narkomanii sprzyja natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów.

W dzisiejszych czasach nadużywanie alkoholu przez osoby uzależnione stanowi bezsprzecznie jeden z najpoważniejszych problemów społeczeństwa. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest silne pragnienie lub poczucie przymusu picia alkoholu („ głód alkoholowy"). Osoba spożywająca nadmierne ilości alkoholu charakteryzuje się upośledzoną zdolnością kontrolowania zachowań związanych z piciem (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, trudności w zakończeniu picia do wcześniej założonego poziomu, nieskuteczność wysiłków zamierzających do zmniejszenia lub kontrolowania picia).

Powyżej opisane problemy dotyczą również mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki. Szerzące się zjawisko alkoholizmu nie respektuje płci, wieku ani stanu intelektualnego. Z problemem nadużywania alkoholu spotykają się bezpośrednio pracownicy socjalni wykonując swoje obowiązki zawodowe od wielu lat. Alkoholizm w rodzinie

powoduje konieczność udzielenia pomocy nie tylko osobie uzależnionej, ale także wszystkim członkom jej rodziny. W rodzinach, gdzie ktoś z jej członków nadużywa alkoholu może dochodzić do negatywnych w skutkach niepożądanych zjawisk. Bardzo często alkohol jest przyczyną popadania rodzin w biedę i ubóstwo, może prowadzić do występowania przemocy oraz powodować problemy wychowawcze. W konsekwencji dochodzi do zaburzeń więzi rodzinnych a nawet jej rozpadu. Alkoholizm jest chorobą o podłożu psychicznym, często ukrywaną przez osobę uzależnioną, dlatego trudno określić jej rzeczywiste rozmiary.

Na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki pomocną w walce z problemem alkoholowym jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja ta, ma celu inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W ramach swoich zadań podejmuje ona m.in. czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Praca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020 przedstawia się następująco:

Tabela 18. Praca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieńcu Ząbkowickim w latach 2018-2020.

	2018	**2019**	**2020**
Liczba posiedzeń	10	13	10
	2018	**2019**	**2020**
Liczba wezwanych osób	14	18	7
	2018	**2019**	**2010**
Liczba osób, które skierowano do lekarza biegłego	2	3	0
	2018	**2019**	**2020**
Liczba osób, które zgłosiły się do lekarza	2	1	0
	2018	**2019**	**2020**
Liczba osób, w stosunku do których komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku	5	5	3

poddania się leczeniu w placówce uzależnień			
	2018	**2019**	**2020**
Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	5	5	3

Źródło: Dane z UM Kamieniec Ząbkowicki.

Dane zawarte w tabeli powyżej wskazują, iż w latach 2018-2020 liczba posiedzeń komisji mieści się w przedziale od 10 do 13 spotkań przy czym najwięcej spotkań odbyło się w 2019 roku. Łącznie na przełomie okresu trzech lat na posiedzenie wezwano 39 osób uzależnionych od alkoholu, z czego w 2018 roku 2 osoby zostały skierowane do lekarza biegłego, w 2019 roku 3 osoby, a w 2020 roku nie było takich osób. Jak obrazuje tabela w 2019 roku spośród trzech osób skierowanych do lekarza na badanie zgłosiła się tylko jedna osoba. Natomiast liczba osób, w stosunku do których komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnień i zarazem wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie chorego do podjęcia leczenia odwykowego w latach 2018-2019 stanowiła 5 osób, natomiast w 2020 roku spadła i wynosiła liczbę 3 osób.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieńcu Ząbkowicki uchwalany jest corocznie przez Radę Miejską. Środki finansowe wydatkowane na realizację Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, wnoszonych corocznie przez wszystkich przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy.

W latach 2018-2020 wysokość środków wydatkowanych na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Wysokość środków wydatkowanych na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020.

	2018	**2019**	**2020**

Przeciwdziałanie narkomanii			
Kwota środków finansowych w złotych	2 081,00	7 952,00	5 767,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi			
Kwota środków finansowych w złotych	306 871,39	199 438,16	69 841,23

Źródło: Dane z UM Kamieniec Ząbkowicki.

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej środków pieniężnych zostało wydatkowanych na przeciwdziałanie alkoholizmowi w 2018 roku. W latach 2019 -2020 środki przeznaczone na ten cel zostały znacznie zmniejszone. Poniżej zostaną zaprezentowane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Tabela 20. Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych na terenie Gminy oraz działalność Komisji do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020.

Rok	**2018**	**2019**	**2020**
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalonych przez Radę Gminy	100	100	100
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	53	43	22

Liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	70	60	56
-liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	49	37	34
-liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzonych przez Komisję do Spraw Przeciwdziałania Alkoholizmowi	3	6	0

Źródło : Dane z UM Kamieniec Ząbkowicki.

W latach 2018-2020 uchwalony przez Radę Miejską limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie był taki sam (100 w każdym roku). W roku 2018 roku liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Kamieńcu Ząbkowickim była najwyższa. Najniższa liczba wystąpiła w 2020 roku. Natomiast w latach 2018-2020 ogółem liczba punktów sprzedaży spadła o 41,5 %. W analizowanym okresie czasu liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z roku na rok zmniejszała się, jak i również liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ulegała wahaniom wskazując bezpośrednio na tendencję spadkową.

Obok Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień na terenie gminy odgrywają:

1) Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków z siedzibą w Gminnym Centrum Kultury (GCK) przy ul. Złotostockiej 27. Czynny jest raz w tygodniu w środę od godz. 14^{00} do godz. 17^{00}. W w/w punkcie konsultacyjnym dla mieszkańców Gminy usługi świadczy psycholog.
2) Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą przy ul. Ząbkowickiej 21 czynny przez pięć dni w tygodniu tj. od poniedziałku do piątku w godzinach pon. 7:30 – 16:00, wt.-czw. 7:30 – 15:30, pt. 7:30 – 15:00.
3) Komisariat Policji w Kamieńcu Ząbkowickim z siedzibą przy ul. Złotostockiej 20.

Zjawisko alkoholizmu i narkomanii stwarza szczególnie złożony i trudny do przezwyciężenia problem dla wielu mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki. Istotę owego problemu oraz jego niszczycielskie działanie daje się często zaobserwować wśród klientów pomocy społecznej. Nadmierne spożywanie alkoholu lub zażywanie narkotyków stanowią dominujący wymiar funkcjonowania jednostki w społeczeństwie, gdyż skutkują przede wszystkim niemożnością wypełniania podstawowych ról społecznych. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej udzielają wsparcia takim osobom nie tylko w formie pieniężnej, ale również w formie świadczenia pracy socjalnej, w której starają się zmotywować osobę uzależnioną do podjęcia terapii, ponieważ pomoże im to przezwyciężyć lub chociaż w części rozwiązać problem narkomanii lub choroby alkoholowej.

Tabela 21. Liczba osób, którym udzielono pomocy z Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu alkoholizmu lub narkomanii w latach 2018-2020.

Rok	2018	2019	2020
Alkoholizm			
Liczba osób	16	14	11
Narkomania			
Liczba osób	0	0	0

Źródło: Dane własne.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w latach 2018-2020 liczba osób objętych pomocą Ośrodka z powodu alkoholizmu zmniejszała się z roku na rok. Najwięcej osób otrzymało pomoc w 2018 roku, natomiast najmniej w 2020 roku. Z powodu narkomanii nikomu nie udzielono pomocy przez tutejszy GOPS.

Powyższa tabela obrazuje liczbę osób z problemem alkoholowym, która skorzystała z pomocy Ośrodka ale nie stanowi ona rzeczywistej liczby osób, mieszkańców Gminy którzy borykają się z problemem alkoholowym, gdyż wiele osób u których pracownik socjalny zauważy problem alkoholowy nie uświadamia sobie rodzaju problemu z jakim ma do czynienia lub też świadomie go ukrywa.

Największym i poważnym problemem w podejmowaniu działań w kierunku przeciwdziałania alkoholizmowi lub narkomanii jest bierna postawa osób uzależnionych. Takie osoby są zwykle przekonane, że ich uzależnienie spowodowane jest czynnikami zewnętrznymi, nie chcą pogodzić się z myślą, że to właśnie oni decydują o swojej sytuacji życiowej. Podstawowym krokiem wyjścia z uzależnienia jest uświadomienie sobie własnej choroby. Zatem zasadnym wydaje się być aby w dalszym ciągu podejmować działanie, które mają na celu uświadamiania społeczności lokalnej czym jest uzależnienie i jak można z nim walczyć. Za pomocą rozpowszechniania informacji na temat rozpoznania samego problemu,

oraz dostępności punktów pomocowych, w których istnieje możliwość podjęcia odpowiedniej terapii przez osoby uzależnione.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	**Szanse**
- realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie, - posiadanie stałych środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, - funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla uzależnionych, - dostępność informacji na temat możliwości przezwyciężania problemu uzależnienia udzielana przez kadrę Ośrodka Pomocy Społecznej.	-pozyskiwanie środków unijnych w obszarze ekonomii społecznej, -wstrzemięźliwość alkoholowa, - rozwijanie dialogu społecznego, -wzrost świadomości społecznej na temat uzależnień, - stałe doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia osobom uzależnionym,
Słabe strony	**Zagrożenie**
- marnotrawienie środków pieniężnych przez osoby korzystające z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej, -niewystarczający dostęp rodzin do poradnictwa specjalistycznego, -nieodpowiedni dostęp do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla rodzin dotkniętych problemami uzależnień, -niewystarczające działania profilaktyczne, informacyjne, edukacyjne i szkoleniowe w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, -brak grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,	- ukrywanie problemu alkoholu i narkomanii przez osoby uzależnione, - ryzyko występowania zjawiska przemocy w związku z problemem alkoholowym, - sprzedaż alkoholu nieletnim pomimo zakazu, -niewielka liczba osób wyleczonych z uzależnień, -obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej, -brak stabilności prawnej w dziedzinie pomocy społecznej,

IV.4 Przemoc

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

1) jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania - ktoś sądzi, że wie co jest dla drugiego dobre lub daje sobie prawo do decydowania w jego imieniu. Jest, przy tym, "święcie" przekonany, że ten drugi powinien mu się "bezwzględnie" podporządkować i zaspokoić jego "jedynie słuszne" życzenia. Mając najlepsze intencje, chce spowodować, by było tak, jak on chce,
2) jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą, jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i w wymiarze tej przewagi oddziałuje na osobę słabszą, po to, by zmusić ją do podporządkowania swoim życzeniom.
3) działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej - jedna osoba daje sobie prawo, by drugą uderzyć, obrazić, skrytykować, zabrać coś, nie dać. Nie liczy się z jej potrzebami, życzeniami, protestami, uczuciami. Traktuje daną osobę, jak przedmiot pozbawiony praw,
4) osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych- szkody mogą być wymierne i nie, widoczne i niedostrzegalne, natychmiastowe i odroczone w czasie.

Stosującego przemoc będziemy nazywali sprawcą, a doznającego - ofiarą. Te pojęcia nie określają tego jakimi są ci ludzie, lecz wyłącznie rolę którą przyjmują w konkretnej relacji międzyludzkiej. Można być np. ofiarą w relacji z mężem a jednocześnie być sprawczynią przemocy wobec własnych dzieci.

Warto zdawać sobie sprawę z tego, że ofiara jest słabsza i sama ma ograniczone możliwości samoobrony. Z czasem, często przejmuje punkt widzenia sprawcy i zaczyna myśleć, że rzeczywiście "sama sobie jest winna".

Obie strony mają coraz bardziej zniekształcone widzenie sytuacji. Sprawca oskarża ofiarę o odpowiedzialność za przemoc, którą stosuje, a ofiara wierzy mu i myśli, że tak właśnie jest. W rzeczywistości jednak, to ten kto ma przewagę i za pomocą siły stara się zmusić drugą osobę do określonego zachowania stosuje przemoc. I to on jest odpowiedzialny za swoje zachowanie. Niezależnie od tego co robiła i jak reagowała ofiara.

Role "sprawcy" i "ofiary", dokładnie pokazują kto co robi: sprawca - sprawuje przemoc, a ofiara ponosi szkody; sprawca jest w ataku, a ofiara w obronie.

Warto zdawać sobie sprawę, że raczej sprawca powinien podjąć decyzję oraz działania, zmierzające do zmiany swojego zachowania. Osoba doznająca przemocy może (i powinna)

przede wszystkim chronić siebie i własne bezpieczeństwo. Jej częste przekonanie, że to od niej zależy postępowanie sprawcy jest iluzją.

W wielu środowiskach przemoc niestety nadal traktowana jest jako temat wstydliwy, upokarzający, a informacje o tym zjawisku nie opuszczają czterech ścian mieszkań, w których często dochodzi do dramatów.

W dalszym ciągu przemoc, ta domowa to temat, do którego nie przyznają się członkowie rodzin bądź też nie zauważają problemu w swoim najbliższym otoczeniu – rodzinie.

W Gminie Kamieniec Ząbkowicki zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy prowadzone są poprzez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy. Stała współpraca z Policją, Sądem, Kuratorami Sądowymi, Pedagogami wszystkich placówek szkolnych, służbą zdrowia, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej ma za zadanie przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się przemocy na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Dokonana diagnoza przemocy domowej polegała na analizie danych własnych jak i pochodzących z Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej z trzech ostatnich pełnych lat.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach prac Zespołu utworzono grupy robocze, które swoją pomocą objęły 48 rodzin w 2018 roku, 32 rodziny w 2019 roku oraz 30 rodzin w roku 2020. Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego zostały objęte zarówno kobiety jak i mężczyźni, a także dzieci i osoby niepełnosprawne.

Tabela 22. Funkcjonowanie Zespołu interdyscyplinarnego w latach 2018-2020.

	2018	**2019**	**2020**
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	5
Liczba spotkań grup roboczych	114	116	97
Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych w tym:	78	66	55
kobiety	27	25	25
mężczyźni	45	365	29
dzieci	6	6	1
osoby niepełnosprawne	0	1	0
osoby starsze	2	11	7

Źródło: Dane z Zespołu Interdyscyplinarnego.

Jak zauważyć można analiza wykazała, iż liczba zarówno spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego jak i liczba grup roboczych w skali lat 2018 -2020 zwiększyła się. Można więc spekulować na temat konieczności zwiększenia spotkań osób zaangażowanych w rozwiązywanie problemów ze zjawiskiem przemocy związanych ze zwiększoną skalą zjawiska przemocy. Jedynie liczby grup roboczych w roku 2020 są mniejsze aniżeli w latach ubiegłych jednakże ten fakt spowodowany jest zjawiskiem epidemii panującej w naszym kraju, a co za tym idzie ograniczenia zorganizowanych spotkań.

W zjawisku przemocy istnieje możliwość wszczęcia procedury Niebieskiej Karty. Jest to procedura, która może zostać zainicjowana przez Policję, Ośrodek Pomocy Społecznej lub Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dotyczy ona członków rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. Co ważne, założenie Niebieskiej Karty nie jest równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania karnego, ale w przypadku gdy ofiara zdecyduje się złożyć zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa może ona zostać wykorzystana jako dowód procesowy.

Poniższa tabela przedstawia ilości Niebieskich Kart, które to były prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kamieniec Ząbkowicki.

Tabela 23. Procedura Niebieskiej Karty w Gminie Kamieniec Ząbkowicki.

	2018	**2019**	**2020**
Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą w tym:	48	32	30
liczba rodzin, którym wszczęto procedurę w okresie sprawozdawczym	39	28	23
liczba zamkniętych	36	29	23

Źródło: Dane z Zespołu Interdyscyplinarnego.

Jak można zauważyć zjawisko przemocy, przynajmniej to udokumentowane w sytuacji rozpoczynania procedury Niebieskiej Karty na przełomie trzech lat wskazuje na spadek oficjalnych zgłoszeń stosowania przemocy w rodzinie.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	**Szanse**

- stała współpraca z organami z terenu Gminy, jak i Powiatu, pracującymi z osobami, rodzinami (m.in. Policja, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe, ośrodki zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny), - istnienie i prowadzenie szkoleń z zakresu przemocy na terenie kraju, - doszkalanie kadr pracujących z rodzinami, - wnikliwy i systematyczny monitoring osób, u których jest podejrzenie istnienia zjawiska przemocy , - możliwość rozpoczynania procedury Niebieskiej Karty, -spotkania grup roboczych, zwoływanych za pośrednictwem Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w Gminie, - realizowany gminny program przeciwdziałania przemocy ,	- ogólnopolska kampania mówiąca o zmianie prawa w sprawie stosowanie przemocy, - możliwość pobierania środków zewnętrznych na realizację programów przeciwdziałania przemocy, -wizyty u psychologa celem usamodzielnienia się od osoby stosującej przemoc, -dbanie o dobrą komunikację między jednostkami interweniującymi w sytuacji zjawiska przemocy ,
Słabe strony	**Zagrożenia**
- jedna placówka OIK na terenie Powiatu, -trudności w realizacji programów resocjalizacyjnych, korekcyjno-edukacyjnych, - niechęć do udziału w spotkaniach grupy roboczej zarówno ofiar jak i sprawców, - zakładane Niebieskie Karty podczas jednorazowych incydentów domowych celem „ukarania" partnera/partnerki -wycofanie się z wcześniejszych informacji wpływających podczas zakładania Niebieskiej	- niska świadomość społeczna na temat przemocy, -ukrywanie zjawiska przemocy w rodzinie, - niska karalność sprawców przemocy, zazwyczaj kończy się na pouczeniach, -nasilające się problemy społeczne mające wpływ na wzrost agresji, a co za tym idzie zjawiska przemocy

Karty	

V. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZMIAN

W oparciu o rozpoznane problemy społeczne ustalono cele strategiczne. Celem głównym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamieniec Ząbkowicki na lata 2021-2025 jest ***„Zapewnienie mieszkańcom Gminy Kamieniec Ząbkowicki bezpieczeństwa socjalnego oraz dogodnych warunków do życia i rozwoju"***. Tak sformułowany cel strategii rozwiązywania problemów społecznych obejmuje wszystkie jej obszary problemowe i adresowany jest do wszystkich potencjalnych mieszkańców Gminy, których warunki i poziom życia odbiegają od przeciętnego.

Dla pełnego wdrożenia celu głównego opracowano cele szczegółowe obejmujące zróżnicowane obszary interwencji i działań na rzecz mieszkańców Gminy. Zdefiniowane cele to:

1. **przeciwdziałanie bezrobociu oraz rozwój rynku pracy,**
2. **zapewnienie dostępu do zróżnicowanych usług społecznych osobom w wieku senioralnym, chorym i niepełnosprawnym,**
3. **przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii i innym uzależnieniom,**
4. **przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona osób doświadczających przemocy.**

Zakłada się, że sformułowane cele szczegółowe umożliwią ograniczenie skutków problemów społecznych rozpoznanych na terenie Gminy. Ponadto dopuszcza się możliwość wprowadzania uzupełnień i modyfikacji treści celów szczegółowych w wyniku aktualizacji diagnozy społecznej lub w wyniku pojawiających się okoliczności wywołujących inne niż rozpoznane dotychczas zjawiska i problemy społeczne.

Wskaźniki realizacji celu głównego stanowić będą efekt końcowy wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Wskaźniki dla szczegółowych celów strategicznych zawiera zamieszczona dalej tabela.

Tabela 24. Cele szczegółowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz ich wskaźniki.

	Cel szczegółowy	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy
		- współpraca z Powiatowym Urzędem pracy ,	- liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie	

1.	Przeciwdziałanie bezrobociu oraz rozwój rynku pracy	-aktywizacja osób bezrobotnych oraz osób pozostających bez pracy poprzez kierowanie ich do Centrum Integracji Społecznej, - rozwój warunków do podejmowania zatrudnienia czy też stażu, - rozpowszechnianie informacji nt. miejsc pracy	pracy, - liczba wydanych skierowań do uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej, - liczba osób, które podjęły staż, zatrudnienie poprzez Powiatowy Urząd Pracy - liczba osób pozyskujących zasiłek okresowy z powodu bezrobocia	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy Centrum Integracji Społecznej Gminy Kamieniec Ząbkowicki
2.	Zapewnienie dostępu do zróżnicowanych usług społecznych osobom w wieku senioralnym, chorym, niepełnosprawnym	- dalsza realizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla psychicznie chorych, - rozwój usług rehabilitacyjnych wspomagających w zakresie utrzymania jak najlepszej kondycji i samodzielności w wypełnianiu codziennych czynności, - włączenie osób w wieku senioralnym w aktywne życie społeczności lokalnej, poprzez udział w organizowanych wydarzeniach kulturalnych, -promowanie idei wolontariatu seniorów, osób niepełnosprawnych, - dalsze dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego i likwidacji barier architektonicznych dla indywidualnych osób, -wypłata świadczeń skierowanych dla osób niepełnosprawnych, seniorów, - pomoc w formalnościach związanych z pozyskaniem	- liczba osób objętych pomocą w ramach usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla psychicznie chorych, - liczba godzin świadczonych ww. usług, -liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej, - liczba osób objęta dofinansowaniem do sprzętu rehabilitacyjnego czy przebudowy likwidacji barier architektonicznych dla indywidualnych osób, -liczba osób korzystających z usług rehabilitacyjnych na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Służba zdrowia działająca na terenie Gminy

		miejsca w placówce całodobowej		
3.	Przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii i innym uzależnieniom	- tworzenie i wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy, - organizacja zajęć plastycznych, warsztatów na świetlicach wiejskich i środowiskowych, - działania informacyjne i profilaktyczne uświadamiające mieszkańcom zagrożenie, -dalsza kontrola punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy, - informowanie o możliwości udziału w terapii na terenie Powiatu	- liczba spotkań oraz dzieci w spotkaniach o tematyce przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, -liczba dzieci uczestniczących w warsztatach zajęciach na świetlicach, - liczba działalności gospodarczych , w których dopuszcza się sprzedaż alkoholu na terenie Gminy oraz przestrzeganie przez nich zasad sprzedaży , - liczba mieszkańców Gminy biorących udział w terapii na terenie Powiatu	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Miejski Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy Komisariat Policji – Dzielnicowi Placówki Oświatowe działające na terenie Gminy
4.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona osób doświadczających przemocy	- tworzenie i wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy, - kierowanie osób na zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy, - przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej dla rodzin dotkniętych przemocą, - organizowanie spotkań grup roboczych przynależących do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w związku z prowadzoną procedurą Niebieskiej Karty w rodzinie, -kierowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania	- liczba dzieci i spotkań organizowanych nt. przemocy w placówkach oświatowych, - liczba osób uczestniczących w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie, - wzmocnienie potencjału kadr służb społecznych poprzez uczestnictwo w szkoleniach o tematyce przemocy, - liczba rodzin, którym przyznawano świadczenie z powodu przemocy, -liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego jak i grup roboczych przynależących do niego -liczba Niebieskich Kart (aktywnych, zakończonych)	Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Komisariat Policji-Rewiry Dzielnicowych Placówki Oświatowe działające na terenie Gminy Instytucje z terenu Powiatu zajmujące się prowadzeniem zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla społeczeństwa Kuratorzy Sądowi

		Problemów Alkoholowych, -informacje na temat prawnych aspektów dotyczących przemocy		

Wskazane powyżej kierunki działań, nie ukazują wszystkich możliwości jakie mogą pomóc w realizowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zaplanowane działania, które maja przynieść zmiany, będą wdrażane sukcesywnie, z uwzględnieniem możliwości organizacyjnych i finansowych samorządu oraz instytucji wspierających samorząd w realizacji zadań.

VI. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJETYM STRATEGIĄ

Prognozuje się, że cele strategiczne zostaną osiągnięte, a działania w najwyższym stopniu zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w samodzielnym i konstruktywnym rozwiązywaniu pojawiających się problemów. Wdrożenie strategii może przyczynić się do:

1) utrzymania odpowiedniego poziomu życia mieszkańców, umożliwiającego zaspokajanie najpilniejszych potrzeb,
2) wzmocnienia kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
3) poprawy stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych,
4) zwiększenia dostępu do usług specjalistycznych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania oraz w formach instytucjonalnych,
5) wzmocnienia pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
6) podniesienia świadomości mieszkańców gminy na problemy społeczne.

Osiągnięcie prognozowanych rezultatów będzie możliwe przy zaangażowaniu samorządu Gminy, instytucji publicznych, podmiotów społecznych i gospodarczych, w tym sektora biznesu oraz przedstawicieli społeczności lokalnej. Prognozowane zmiany powinny sprzyjać włączeniu społecznemu, umożliwiać integrację społeczną, zapobiegać wykluczeniu i marginalizacji oraz przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców.

VII. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stworzona została, by podjąć działania mające na celu zminimalizowanie problemów społecznych występujących na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki. Założono, że jest to dokument otwarty, który w czasie trwania można modyfikować w zależności od postępów jej realizacji.

Monitoring strategii będzie stałą oceną realizowania założonych kierunków działań, sprawdzaniem danych ilościowych (np. liczbę osób które wezmą udział w szkoleniach) oraz jakość wykonanych prac, poprzez dane zawarte w różnego rodzaju sprawozdaniach wypełnianych cyklicznie przez instytucje, które są w części odpowiedzialne za realizację owego dokumentu.. Monitoring strategii dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jej ewentualnej ewaluacji, która umożliwia ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu–czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Niezbędne będzie wyciągnięcie wniosków z realizacji na przyszłość, jako sugestii do planowania kolejnych działań społecznych na kolejne lata.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizowanie założonych celów strategii będzie możliwe przez pozyskane środki finansowe. Instytucja będzie aplikowała o pozyskiwanie środków zewnętrznych, jeśli będzie taka możliwość.

Źródłami finansowania będą:

1) dotacje z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zleconych,
2) środki z budżetu gminy,
3) środki organizacji samorządowych,
4) środki pozyskiwane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
5) środki z innych instytucji działających w obszarze polityki społecznej.

Cele jakie określone są w strategii przyjmują rozwój polityki społecznej na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki, tak więc potrzeby finansowe na realizację będą corocznie uwzględniane w planach finansowych.

IX. PODSUMOWANIE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych została opracowana w oparciu o diagnozę społeczną wśród zasobów gminy na lata 2021-2025. Wyznacza kierunki działań mające na celu poprawę sytuacji społeczno-bytowej mieszkańców z terenu gminy Kamieniec Ząbkowicki.

Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, która jest działalnością zawodową, mającą na celu lepszą adaptację wzajemną osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, w jakim żyją, oraz rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności jednostek na drodze odwoływania się do potencjalnych możliwości poszczególnych osób. Podstawą jest kadra pracowników zaangażowanych w działania przyjęte w strategii, a także w ciągłe poszerzanie wiedzy. Kadra stanowi uzupełnienie Strategii Rozwoju dla Gminy Kamieniec Ząbkowicki z racji ukazanych bloków problemowych z terenu gminy.